

202401044

Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Tweede Kamer der Staten Generaal
T.a.v. de informateur de heer E. Dijkgraaf
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie

4397470

Datum 30 april 2024

Geachte heer Dijkgraaf,

Bijgaand doe ik u antwoorden toekomen op vragen gesteld aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (kenmerk 202401011).

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
namens deze,
De Secretaris-Generaal,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Minister-President
Minister van Algemene Zaken
Binnenhof 19
2513 AA DEN HAAG

**Bestuursondersteuning en
Advisering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
45654395

Uw brief van
23 april 2024

Uw referentie
4396915

Bijlagen
1

Datum **25 APR. 2024**

Geachte heer Rutte,

Op 23 april 2024 deed u mij (met een verwijzing naar een brief met kenmerk 4396915) een informatieverzoek van de informateur toekomen. Dit verzoek betrof informatie over lesmethoden in het basisonderwijs voor relationele en seksuele vorming.

In de bijlage vindt u de verzochte informatie.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de secretaris-generaal,

Vraag

Welke lesmethoden worden er in het basisonderwijs het meest gebruikt voor relationele en seksuele vorming?

Antwoord

- Bij OCW bestaat geen overzicht van welke lesmethoden het meest worden gebruikt in de onderwijspraktijk, voor geen enkel vak of leergebied.
- Scholen kiezen zelf welk lesmateriaal of welke lesmethode ze gebruiken om deze doelen te realiseren. Daarbij kunnen ze bijvoorbeeld kiezen voor methoden van commerciële aanbieders, leermiddelen van non-profit organisaties of zelf samengestelde materialen. Scholen kunnen ook kiezen voor een combinatie van commerciële aanbieders, leermiddelen van non-profit organisaties of zelf samengestelde materialen. Vaak doen scholen dat vanuit een onderwijskundige of levensbeschouwelijke visie. Deze vrijheid voor scholen is expliciet in de grondwet (artikel 23) opgenomen.

Vraag

Kunt u per lesmethode en per leeftijdsgroep (kleuters-onderbouw-bovenbouw) weergeven uit welke onderdelen/modules deze methoden bestaan en welke leerdoelen er per leeftijdsgroep zijn?

Antwoord

- Er bestaat bij OCW geen overzicht van de inhoud van lesmethoden en het onderscheid dat wordt gehanteerd voor diverse leeftijdsgroepen. Scholen hebben, op grond van artikel 23, immers de ruimte om aansluitend bij de eigen 'richting' te kiezen welk lesmateriaal ze willen gebruiken om de kerndoelen te bereiken. Ook elders bestaat er nog geen algemeen overzicht.
 - OCW streeft ernaar dat leraren over goede en betaalbare leermiddelen kunnen beschikken en voldoende keus hebben om goed onderwijs vorm te geven, passend bij de eigen onderwijskundige visie en leerlingen. OCW werkt met scholen, aanbieders en onderzoekers aan het vergroten van de transparantie van (de prijs en kwaliteit van) het aanbod. Op dit moment wordt een onderzoeksprogramma uitgevoerd dat gericht is op het bevorderen van evidence-informed gebruik van leermiddelen. Het doel is om tot een kwaliteitskader voor leermiddelen te komen dat scholen kan helpen om goede leermiddelen te kiezen en ze te beoordelen op effectiviteit. Ook moet het uitgeverijen helpen om hun leermiddelen effectiever te maken door wetenschappelijke bewezen effectieve criteria toe te passen.
 - Rondom de werking van het lichaam, relationele en seksuele vorming zijn er twee specifieke kerndoelen in de wet- en regelgeving:
 - o Kerndoel 34: leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
 - o Kerndoel 38: leerlingen leren respectvol om te gaan met seksualiteit en diversiteit binnen de samenleving. Seksuele diversiteit is daar een onderdeel van.
- Daarnaast kan relationele en seksuele vorming terugkomen bij kerndoelen over burgerschap en gezondheid. Dat is afhankelijk van de invulling die scholen aan de kerndoelen geven.
- De huidige kerndoelen voor het primair onderwijs maken geen onderscheid naar verschillende leeftijdsgroepen. Tegelijk is het evident dat het onderwijs in groep 8 uit andere stof bestaat dan in groep 3. Dat geldt voor al het onderwijs en uiteraard ook voor onderwijs op dit vlak.